

Markkinaselvitykset

Piia Kekkonen

InsectSavo - hanke

Markkinaselvitykset hyönteistaloudessa

- Hankkeessa selvitettiin markkinoita lemmikkieläinten omistajien, lemmikkieläinkauppojen ja rehuteollisuuden osalta. Lisäksi selvitettiin suurtalouskeittiöiden ja ravintoloiden halua käyttää hyönteisiä Pohjois-Savossa.
- Lemmikkieläinkysely toteutettiin koko Suomen alueella. Markkinointi Facebookilla ja vastauksia saatiin yhteensä

Maistuvatko hyönteiset kuluttajille?

- InsectSavo-hankkeessa kysyttiin ravintoloiden kokemuksia hyönteisistä raaka-aineena 2018 järjestetyssä Sato Goes Wild tapahtumassa sekä kyselyhaastatteluna vuonna 2020 Pohjois-Savon alueella.
- Ihmiset eivät kyselyn perusteella halua käyttää hyönteisiä ravinnossaan Pohjois-Savon alueella. Negatiivisen asiakaspalautteen myötä ravintoloitsijat eivät uskoneet kiinnostuksensa muuttuvan lähitulevaisuudessa hyönteisten käyttönä ruokana.
- Ravintoloitsijat kertoivat asiakkaidensa keskuudessa arvostettavan lähiruokaa sekä kasviruokaa.

Hyönteiset ravintona

- Hyönteistuotteiden käyttöä ja halukkuutta käyttää hyönteisiä selvitettiin Pohjois-Savon alueelta myös suurtaloukskeittiöiltä. Hyönteisiä käytetään vähän ja reseptiikkaa hyönteisistä ei juuri ole.
- Hunajaa käytetään ruoan valmistuksessa sekä makeutusaineena ja sitä tarjotaan esimerkiksi diabeetikoille makeutusaineena. Haastattelussa selvisi, että lähialueen hunajaa käytetään etenkin kunnissa, jotka ovat sopineet lähiruoan käytöstä omalla alueellaan.
- Hankkeessa kehitettiin reseptejä, jotka tehtiin yhteistyössä Maa- ja kotitalousnaisten kanssa

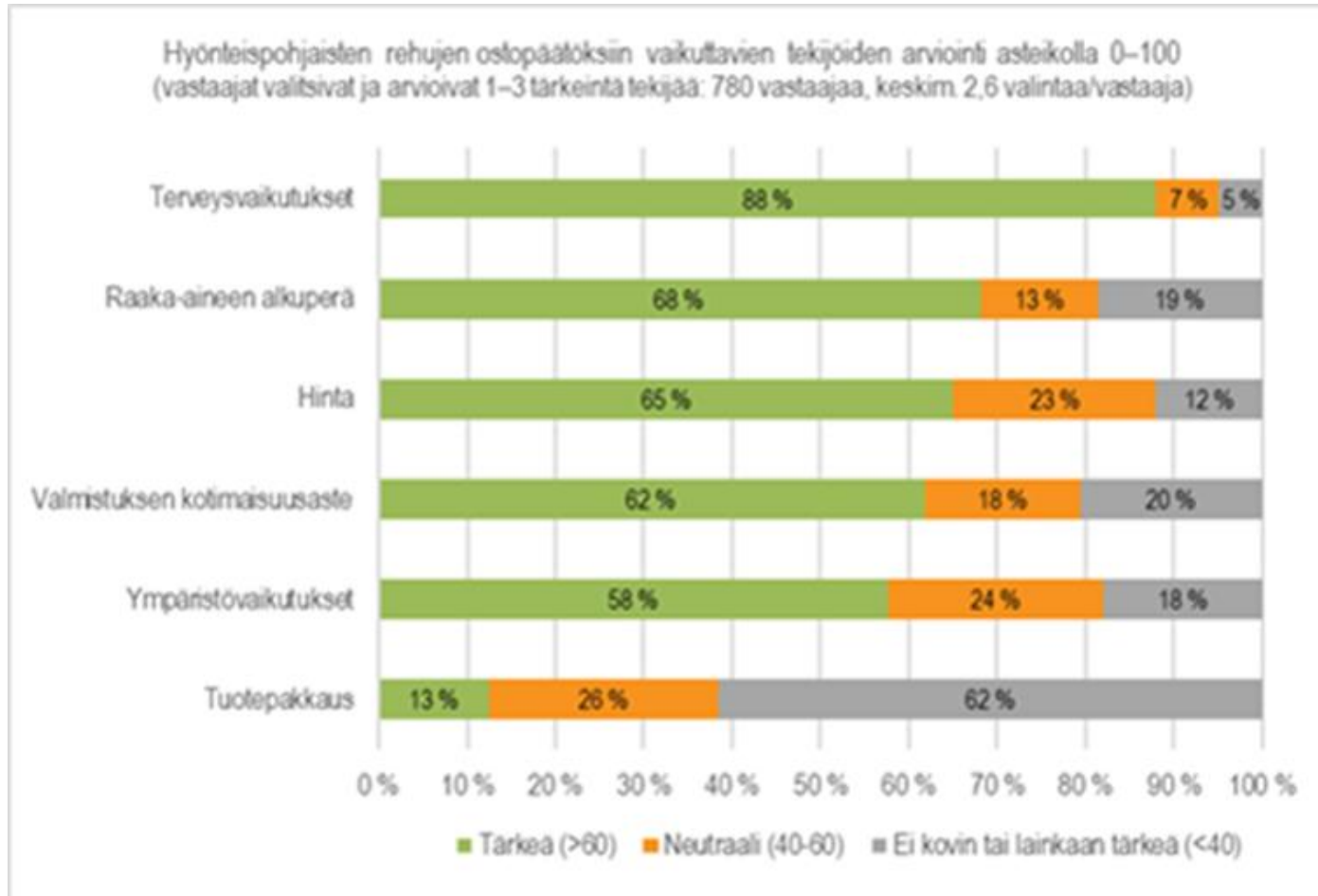
Hyönteisten käyttö lemmikkieläimille

- Hyönteiset ovat kestävä vaihtoehto tuontivalokuaiselle ja tuotanto sekä lemmikkieläinten rehujen raaka-aineena.
- Kyselyn avulla selvitettiin lemmikkieläinten omistajien halukkuutta käyttää hyönteisiä lemmikkien ruokana. Kyselyyn vastasi 788 lemmikinomistajaa ympäri Suomen.
  - Valtaosa vastaajista omisti kissan tai koiran (65 % vastaajista)
  - Pieni osa omisti matelijan, jyräjän tai kaloja

- Suurin osa käyttää kuivaruokia, joko liha- tai liha-kasvispohjaisia. (89%). Märkäruokaa käyttävät 42 % vastaajista ja raakaruokaa 31 % vastaajista.
- Yli puolet vastaajista käyttää lemmikkieläimiin rahaa 50 -100 euroa kk ja 11 % 100 euroa kuukaudessa.
- Hyönteispohjaiset ruoat osoittautuivat tuntemattomiksi ja vain 16 % vastaajista ilmoitti kuulleensa aiemmin.

Hyönteispohjaisten rehujen ostopäätökseen vaikuttavat tekijät

Rehujen ostopäätökseen vaikuttavia tekijöitä:

- Terveysvaikutukset
- Raaka-aineen alkuperä
- Tuotteen hinta

- Kyselyssä hyönteispohjaisista kehitetyistä tuotteista kiinnostuneimpia ovat lemmikkieläintaloudet, joilla on jyrsiä, matelijoita, kaloja ja muita lemmikkieläimiä.
- Kissanomistajat olivat kiinnostuneimpia hyönteisruoasta kuin koiranomistajat.

Rehuteollisuuden halu käyttää hyönteisiä

- Rehufirmoja haastateltiin Pohjois-Savon alueelta (n=3) keväällä 2020. Yritykset valmistivat tuotanto- sekä lemmikkieläinten rehuja.
- Näistä kolmesta yrityksestä yhdelläkään ei ollut tuotannossa eläinten rehua, jossa käytettäisiin hyönteisiä. 2/3 haastatelluista yrityksistä eivät olleet kiinnostuneita hyönteisten käytöstä rehujen raaka-aineena.
- Syitä käyttöhaluttomuuteen olivat hinta, tuotannon suuri volyymi ja hyönteisten haastava käsiteltävyys. Hyönteisten korkean hinnan todettiin nostavan rehujen hintaa niin ettei se ole yritykselle kannattava tai sitten se on kuluttajalle liian kallis.
- Myös hyönteisten saatavuus epäilytti, sillä tehtaiden tuotanto on miljoonia kiloja vuodessa. Haastattelussa kävi myös ilmi hyönteisten haastava käsittely.

Lemmikkieläinkauppojen Hyönteisten käyttö

- Kolmessa kaupassa myytiin hyönteisiä, niin eläviä, kuin kuivattujakin. Yksi eläinkauppa ei ollut kiinnostunut hyönteisistä, tai niiden myynnistä. Hyönteisten alkuperä kaupoissa oli sekä Suomessa kasvatettuja ja Euroopasta tilattuja kuivattuja hyönteisiä.
- Myynissä ruokahyönteisiä oli kaikissa kolmessa kaupassa jauhopukkia, isomustakuoriaista, kenttäsirkoja; jamaikan ja kaksitäplää, argentiinatorakkaa. Yhdessä liikkeessä myytiin myös ”suklaatorakka”, saatavuuden mukaan, sekä kummitussirkoja.
- Kaikki eläinkaupassa myynissä olevat hyönteiset ja hyönteistuotteet menivät lemmikkien rehuksi/ruuaksi. Hyönteisiä myytiin eniten elävänä, ja kokonaisena kuivattuna. Yhdessä kaupassa oli myynissä lemmikeille tarkoitettua rehuseosta, missä oli seassa hyönteisiä.

- Viikoittaisia myyntimääriä oli hankala arvioida. Sirkat myytiin yleensä elävänä rasioissa, ja sirkkoja rasiassa oli noin 40-50 kpl. Viikoittainen myyntimäärä oli noin 10 rasiaa viikossa per eläinkauppa. Jauhوماتoja Jauhomadot ja jättijauhomadot myytiin painon mukaan eli rasiassa oli noin 100g matoja, ja myynti määrät olivat samaa luokkaa, kuin sirkkojen myynti. Argentiinan torakkaa myytiin muutamia yksilöitä kuukaudessa.
- Asiakaskunta pysyy suunnilleen samana, eli hyönteisiä syövien lemmikkien omistajat.
- Suurimmat ongelmat hyönteisten myynnissä oli saatavuuden vaihtelevuus, eli talvi kuukausina pakkaset rajoittivat elävien hyönteisten saatavuutta